

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 150/2025-10

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], t. č. [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného Mgr. Patríciou Urbanovou, advokátkou, Sládkovičova 9, Žilina, proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline sp. zn. 3To/30/2021 z 23. septembra 2021 a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Tdo/74/2023 z 9. apríla 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť

1. Ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 6. septembra 2024 sa sťažovateľ domáha vyslovenia porušenia základných práv zaručených čl. 46 ods. 1 a čl. 49 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práv zaručených čl. 6 ods. 1 a čl. 7 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutiami krajského súdu a najvyššieho súdu označenými v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje uznesenie najvyššieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

II.

Skutkové východiská

2. Rozsudkom Okresného súdu Žilina sp. zn. 22T/82/2020 z 11. mája 2021 bol sťažovateľ uznaný vinným zo zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1 a 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a) Trestného zákona na tom základe, že za okolností identifikovaných v tomto rozsudku nastúpil do vozidla taxislužby, kde vodičku tohto vozidla hrozbou násilia nútil, aby ho odviezla do obce Nesluša, pričom čin spáchal závažnejším spôsobom konania (so zbraňou). Za to bol sťažovateľovi uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov, na ktorého výkon bol zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia,

ako aj súhrnný trest zákazu činnosti viesť akékoľvek motorové vozidlá na dobu 24 mesiacov. Proti rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, ktoré bolo napadnutým uznesením krajského súdu s poukazom na § 319 Trestného poriadku zamietnuté. Dovolanie sťažovateľa, ktoré podal proti uzneseniu krajského súdu, bolo uznesením najvyššieho súdu odmietnuté podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku.

III.

Argumentácia sťažovateľa

3. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti dôvodí, že všeobecné súdnictvo sa zaoberalo len dôkazmi svedčiacimi v neprospech sťažovateľa a nevzalo do úvahy dôkazy svedčiace o opaku, ako ani ďalšie dôkazy, ktoré sťažovateľ navrhol. Výpoveď poškodenej je nekonzistentná a účelová, čím sa všeobecné súdy presvedčivo nezaoberali. Poškodenou tvrdená zbraň nebola nájdená a svedkovia ju nevideli, preto sa jej existencia nachádza len v deduktívnej rovine. Ustálené skutkové zistenia nedávajú dostatočný podklad pre záver, že sťažovateľ poškodenú hrozbou násilia nútil, aby niečo konala. Opis skutku nezodpovedá jeho právnomu posúdeniu, pretože právna veta vyjadrená formuláciou „*iného hrozbou násilia nútil, aby niečo konal a čin spáchal závažnejším spôsobom konania (so zbraňou)*“ nie je vyjadrená v skutku. Najvyšší súd tieto závery aproboval a do práv sťažovateľa zasiahol aj tým, že jeho dovolanie odmietol s poukazom na viazanosť skutkovými zisteniami učinенými nižšími súdmi.

IV.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Ústavnú sťažnosť sťažovateľa ústavný súd predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na odmietnutie ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

5. Ústavný súd podotýka, že s poukazom na § 45 zákona o ústavnom súde je rozsahom ústavnej sťažnosti viazaný. Ak sťažovateľ v dôvodoch ústavnej sťažnosti vyjadruje nespokojnosť aj s rozsudkom okresného súdu, tak pre ústavný súd je rozhodné, že v sťažnostnom petite neoznačil okresný súd za porušovateľa svojich práv. V tejto súvislosti ústavný súd podotýka, že sťažovateľ sa bránil proti rozsudku okresného súdu dostupným opravným prostriedkom – odvolaním (m. m. IV. ÚS 434/2024). Ústavný súd by preto nemal právomoc preskúmať rozsudok okresného súdu ani v prípade, ak by bol zahrnutý v petite ústavnej sťažnosti, keďže ho už na odvolanie preskúmal krajský súd, ktorý bol oprávnený a zároveň povinný poskytnúť ochranu právam sťažovateľa (m. m. napr. III. ÚS 357/2024). Ústavný súd tak v súlade so svojou rozhodovacou praxou (m. m. II. ÚS 482/2024) nevyzýval sťažovateľa na doplnenie petitu o rozsudok okresného súdu, pretože ústavná sťažnosť by musela byť v tomto rozsahu odmietnutá podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre deficit právomoci na jej prerokovanie.

6. Napokon ústavný súd poznamenáva, že odôvodnenia rozhodnutí všeobecných súdov vydané v inštančnom postupe súdneho konania nemožno posudzovať izolovane, pretože tieto konania tvoria z hľadiska predmetu jeden celok. Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania rozhodnutí všeobecných súdov vydaných v priebehu súdneho konania (m. m. napr. III. ÚS 435/2023). Vzhľadom na uvedené argumentačné línie a obsahovú spojitosť rozsudku okresného súdu, uznesenia krajského súdu a uznesenia najvyššieho súdu pristúpil ústavný súd k ich zhodnoteniu vo vzájomnej integrite.

IV.1. K uzneseniu krajského súdu:

7. Možnosť napadnutia uznesenia krajského súdu ústavnou sťažnosťou je v danom kontexte limitovaná princípom subsidiarity. Vecný prieskum rozhodnutia, ktoré bolo napadnuté mimoriadnym opravným prostriedkom (v danom prípade dovolaním, pozn.), je možný v konaní o ústavnej sťažnosti len v rozsahu takých námietok, ktoré nebolo možné uplatniť pred „iným súdom“, ktorým treba v okolnostiach danej veci rozumieť súd dovolací – najvyšší súd (m. m. napr. IV. ÚS 404/2022, IV. ÚS 432/2024). Inak povedané, ak bolo rozhodnutie o dovolaní negatívne, má sťažovateľ pri zachovaní princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu možnosť napadnúť ústavnou sťažnosťou rozhodnutie dovolacieho súdu. V ústavnej sťažnosti je zároveň možné uplatniť také námietky proti rozhodnutiu napadnutému dovolaním (v danom prípade uzneseníu krajského súdu, pozn.), ktoré nebolo možné uplatniť v dovolacom konaní. Lehota na podanie ústavnej sťažnosti sa vtedy považuje za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu všeobecného súdu a začína plynúť podľa § 124 poslednej vety zákona o ústavnom súde (m. m. napr. II. ÚS 482/2024).

8. V okolnostiach aktuálnej veci podal sťažovateľ proti uzneseniu krajského súdu mimoriadny opravný prostriedok – dovolanie, ktoré založil na dôvodoch podľa § 371 ods. 1 písm. c) a i) Trestného poriadku. Najvyšší súd dovolanie vyhodnotil v časti ako také, ktorým sa sťažovateľ domáhal revízie správnosti a úplnosti zisteného skutku, čo je z dovolacieho prieskumu s poukazom na § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku (časť za bodkočiarkou) vylúčené. Z týchto dôvodov považoval ústavný súd lehotu na podanie ústavnej sťažnosti za zachovanú aj vo vzťahu k uzneseniu krajského súdu (posledná veta § 124 zákona o ústavnom súde) a s poukazom na predošlý bod odôvodnenia tohto uznesenia vykonal jeho vecný (tzv. kvázimeritórny) prieskum v rozsahu, v ktorom bolo sťažovateľovo dovolanie odmietnuté podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku bez preskúmania dovolacej argumentácie *a limine*.

9. K námietke sťažovateľa súvisiacej so závermi dôkazného procesu treba východiskovo poznamenať, že predmetom prieskumu pred ústavným súdom spravidla nie je to, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. V tomto zmysle ústavný súd nie je súdom konajúcim v základnom konaní. Ústavný súd vstupuje do rozhodnutí všeobecných súdov len v tých prípadoch, v ktorých došlo k zásahu do niektorého zo základných práv alebo slobôd tak, že interpretácia či aplikácia zákonného práva nerešpektuje podstatu ústavných princípov (m. m. napr. III. ÚS 455/2020, III. ÚS 216/2023). Ide o prípady arbitrárnych rozhodnutí, ktoré znamenajú najmä (i) extrémny nesúlad právnych záverov s vykonanými skutkovými a právnymi zisteniami, (ii) interpretáciu, ktorá je v extrémnom nesúlade s obsahom právnej praxe (odklon od ustálenej judikatúry bez toho, aby boli dostatočne uvedené dôvody, na základe ktorých súd odmietol

stabilizovanú výkladovú prax), (iii) nerešpektovanie kogentnej normy (interpretáciu), ktorá je v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti, ako aj (iv) hodnotenie dôkazov vykonaných bez akéhokoľvek akceptovateľného racionálneho základu tak, že z nich pri žiadnej možnej interpretácii nevyplývajú prijaté skutkové závery (m. m. napr. I. ÚS 413/2018, III. ÚS 216/2023, IV. ÚS 599/2021).

10. Ak ide o námietku nedostatkov v hodnotení dôkazov, na podklade ktorých bola zistená sťažovateľova vina, tak ústavný súd primárne poukazuje na závery uvedené na s. 18 a nasl. rozsudku okresného súdu a s. 6 a nasl. uznesenia krajského súdu. Odtiaľ vyplýva, že sťažovateľovo odsúdenie bolo založené primárne na výpovedi poškodenej. V súvislosti s tvrdením o nedostatku konzistentnosti tejto výpovede je pre ústavný súd v zhode so závermi vyplývajúcimi najmä zo s. 6, 7 a s. 19 rozsudku okresného súdu podstatné, že poškodená vypovedala na hlavnom pojednávaní presvedčivo a konzistentne. Rozpory medzi výpoveďami poškodenej z prípravného konania a z hlavného pojednávania boli konkrétne, presvedčivo a jednoducho vysvetlené (s. 6 a s. 7 rozsudku okresného súdu). Navyše, aj podľa názoru ústavného súdu išlo o drobné rozpory v meritorne nepodstatných okolnostiach. Preto nemožno priznať relevanciu sťažnostnej argumentácii, podľa ktorej sa všeobecné súdy nevyrovnali s rozpormi vo výpovediach poškodenej.

11. Ústavný súd ďalej uvádza, že výpoveď poškodenej je podporovaná ďalšími vykonanými dôkazmi. Svedkovia [REDAKOVANÉ] s poukazom na konkrétne skutočnosti nezávisle od seba zhodne a jednoznačne uviedli, že poškodená sa cítila ohrozená sťažovateľom. Išlo pritom o náhodných svedkov nemajúcich žiaden vzťah k poškodenej a sťažovateľovi, ktorí popísali nielen spôsob konania sťažovateľa a poškodenej, ale aj ich vzájomné správanie. Závery týchto svedeckých výpovedí nasvedčujú pravdivosti argumentácie poškodenej. Podobný úsudok si okresný súd vytvoril aj o výpovedi svedka [REDAKOVANÉ], ktorý uviedol, že poškodená ho telefonicky kontaktovala s tvrdením, že sťažovateľ sa jej vyhrážal zabitím. Obdobný poukaz vyplýva aj zo s. 6 a 7 uznesenia krajského súdu. Napokon, dôveryhodnosti výpovede poškodenej nasvedčuje aj výpoveď ďalšieho svedka [REDAKOVANÉ], ktorý poškodenú zanedlho po skutku stretol, pričom bola „celá rozrušená, vystrašená a klepalo ju“. Ako vyplýva zo s. 19 rozsudku okresného súdu, poškodená tomuto svedkovi „opísala detailne celý priebeh incidentu s obžalovaným, vrátane slov, ktorými sa jej obžalovaný vyhroził, a že pritom mal použiť nejaký lesklý predmet, ktorý na ňu vytiahol“.

12. Ústavno-právne relevantné nie je ani tvrdenie o tom, že všeobecné súdnictvo sa zaoberalo len dôkazmi svedčiacimi v neprospech sťažovateľa a nevzalo do úvahy dôkazy svedčiace o opaku. Výpoveď sťažovateľa bola vyhodnotená ako nevierohodná s konkrétnym poukazom na to, že v porovnaní s výpoveďou poškodenej bola podávaná zľahčujúcim a bagatelizujúcim spôsobom. Bez potreby podrobnej recepcie záverov všeobecných súdov poukazuje ústavný súd na s. 19 a 20 rozsudku okresného súdu. Odtiaľ vyplýva, že výpoveď sťažovateľa sa do istého okamihu skutkového deja zhodovala s výpoveďou poškodenej, pričom vo zvyšnej časti bola vyhodnotená v podstate ako nelogická a vnútorne protirečiaca. K výpovedi svedka [REDAKOVANÉ], ktorá mala nasvedčovať vykonštruovanosti výpovede poškodenej, ústavný súd uvádza (s. 20 a 21 rozsudku okresného súdu), že tento svedok nebol priamym svedkom skutku. Jeho výpoveď bola vyvrátená výpoveďou poškodenej a úsudok tohto svedka bol značne subjektívny, keďže bol koncipientom obhajcu poškodenej. Napokon okresný súd podotkol v podstate to, že výpoveď tohto svedka nie je v spektre ostatných dôkazov relevantná, čoho aprobácia je uvedená aj na s. 6 a 7 uznesenia

krajského súdu. Všeobecné súdy teda brali zreteľ aj na dôkazy svedčiace v prospech sťažovateľa, avšak súčasne prezentovali konkrétne dôvody, pre ktoré nemohli byť tieto dôkazy vzaté do úvahy tak, aby to bolo pre sťažovateľa pozitívne relevantné.

13. Ďalej sťažovateľ uvádza, že súdy neprihliadli na „*mnou navrhnuté dôkazy, ktoré som navrhol*“. Ani s touto námietkou sa nemožno stotožniť. Zo s. 22 rozsudku okresného súdu vyplýva sťažovateľom nespochybnené tvrdenie, podľa ktorého na „*hlavnom pojednávaní boli vykonané dôkazy, ktoré procesné strany navrhli vykonať. Žiadne iné dôkazné návrhy procesné strany nemali (vrátane obhajcu a obžalovaného). Vykonalo sa teda všetko to, čo strany dokazovať požadovali. Z takto vykonaného dokazovania nevystala potreba vykonať ďalšie dôkazy.*“. Z odvolacej argumentácie v rozsahu, v ktorom bola prebratá do odôvodnenia uznesenia krajského súdu (odvolanie sťažovateľ k ústavnej sťažnosti nepriložil, pozn.), vyplýva, že sťažovateľ na odvolanie navrhol vykonanie ďalších dôkazov, neuviedol však konkrétne okolnosti, ktoré sa ich vykonaním mali preukázať. Podotkol vo všeobecnej rovine len toľko, že bez realizácie navrhovaných dôkazov nemožno preukázať, že sa skutok stal a že ho spáchal (s. 5 uznesenia krajského súdu). Krajský súd sa s uplatnenými dôkaznými návrhmi pritom vyrovnal na s. 9 a 10 svojho uznesenia korešpondujúcim odôvodnením, že dôkazy vykonané okresným súdom jednoznačne a bez akýchkoľvek pochyb umožňujú dospieť k záveru o sťažovateľovej vine. Pre ústavný súd je tak podstatné, že sťažovateľom navrhnuté dôkazy neboli vykonané s konkrétnym poukazom na nedostatok ich opodstatnenosti. Pokiaľ teda všeobecné súdy na podklade vykonaných priamych aj nepriamych dôkazov a po ich vyhodnotení jednotlivo aj v súhrne dospeli k jednoznačnému záveru, že sťažovateľ spáchal zločin vydierania, tak ústavný súd nemá dôvod do týchto záverov zo svojej pozície vstupovať.

14. Následne sťažovateľ podotýka, že skutkové zistenia nedávajú dostatočný podklad pre záver, že poškodenú hrozbou násilia nútil, aby niečo konala. Zo s. 21 rozsudku okresného súdu však konkrétne vyplýva, že hrozba násilia bola vyvedená z kriku sťažovateľa na poškodenú, ktorý aj napriek tomu, že incident sa odohral vo vnútri vozidla, vnímali aj svedkovia stojaci cca 15 metrov od vozidla. Hrozba násilia bola umocnená aj použitím zbrane. Všeobecné súdy tak dostatočne zreteľne ustálili, akým spôsobom sťažovateľ pôsobil na slobodnú vôľu poškodenej, ako aj to, aký donucovací prostriedok na ten účel použil. Hoci sťažovateľ s daným odôvodnením nesúhlasí, ústavnému súdu s poukazom na uvedené neostáva nič iné než konštatovať, že závery okresného súdu sú dostatočne konkrétne, a tým aj ústavno-právne korektné.

15. Pokiaľ ide o to, že zbraň tvrdená poškodenou sa nenašla a nevideli ju ani svedkovia, neuniklo pozornosti ústavného súdu, že aj toto tvrdenie je svojou povahou skutkového charakteru. Zo s. 21 rozsudku okresného súdu k tomu vyplýva, že spáchanie činu so zbraňou bolo preukázané výpoveďou poškodenej. Od času, keď mal sťažovateľ zbraňou ohrozovať poškodenú, do momentu jeho vypátrania a zadržania, uplynuli asi 2 hodiny, pričom sťažovateľ nemal v tom čase pri sebe už ani iné veci, ktoré podľa jeho vyjadrenia na hlavnom pojednávaní so sebou pôvodne mal. Opis zbrane, teda kovového predmetu, ktorý bol lesklý a mal sa podobáť vývrtke, resp. skrutkovaču, pritom vykazuje všetky znaky potrebné na jeho kvalifikovanie ako zbrane. Tou je v zmysle Trestného zákona každá vec, ktorou možno urobiť útok proti telu dôraznejším. S poukazom na tieto konkrétne argumenty ústavný súd nemá pochybnosti o korektnosti záveru, že všetky skutočnosti špecifikované v skutkovej časti rozsudku okresného súdu boli jednoznačne preukázané. Inými slovami, spáchanie činu so zbraňou bolo dôkazne podložené, na čom nemení nič ani skutočnosť,

že samotná zbraň sa nenašla. Nemožno potom urobiť záver, že existencia zbrane sa nachádzala len v pravdepodobnostnej rovine. Preto ani tejto časti sťažostných dôvodových línií nebolo namieste priznať pozitívnu ústavno-právnu relevanciu.

16. Ústavný súd uzatvára, že z uznesenia krajského súdu, čo sa týka dôvodov posúdeného v spojitosti s rozsudkom okresného súdu, rezultujú skutkové okolnosti, ktoré všeobecné súdy pojali za podklad pre rozhodovanie a s poukazom na ktoré ustálili ústavne konformný záver o spáchaní trestnej činnosti, ktorá bola sťažovateľovi daná za vinu. Nemožno preto priznať pozitívnu relevanciu sťažostnej argumentácii, podľa ktorej všeobecné súdy hodnotili dôkazy selektívne, nevyrovnali sa s deficitom konzistencie výpovede poškodenej, hodnotenie dôkazov odôvodnili nedostatočne a bezdôvodne nevykonali dôkazy navrhované sťažovateľom. Zo záverov ustálených všeobecnými súdmi nevyplýva také hodnotenie dôkazov, pri ktorom by absentoval rozumný základ v tom smere, že by z výsledku dôkazného procesu nevyplývali okresným súdom a krajským súdom prijaté závery. Tvrdenia sťažovateľa sú v značnej časti polemikou s názorom a voľným hodnotením dôkazov vykonaným zo strany všeobecných súdov, pričom ich ústavno-právna argumentácia prezentovaná v ústavnej sťažnosti je minimálna. Ide skôr o vlastný hodnotiaci úsudok skutkového stavu veci, k čomu ústavný súd uvádza, že do obsahu uvedených práv sťažovateľa nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov. Za porušenie základných práv a slobôd nemožno považovať neúspech (nevyhovenie návrhu) v konaní pred všeobecným súdom (m. m. napr. I. ÚS 8/96, I. ÚS 464/2024, III. ÚS 197/02, III. ÚS 284/08). Z tohto dôvodu ústavný súd ústavnú sťažnosť v tomto rozsahu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

17. Ak ide o argument smerujúci k nedostatku v právnom posúdení skutku, neuniklo pozornosti ústavného súdu, že sťažovateľ danú dôvodovú líniu prednáša na s. 4 a 5 ústavnej sťažnosti tak vo vzťahu k uzneseniu krajského súdu, ako aj v relácii k uzneseniu najvyššieho súdu. Sťažovateľ však získal konkrétne odpovede na to, prečo je právne posúdenie žalovaného skutku správne, na s. 12 uznesenia najvyššieho súdu. Podľa princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy poskytuje ústavný súd v konaní podľa uvedeného článku ochranu základným právam alebo slobodám za podmienky, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Ústavný súd preto uvádza, že v rozsahu avizovanej námietky nemá právomoc preskúmať uznesenie krajského súdu, keďže ho už na dovolanie preskúmal najvyšší súd, ktorý bol v tomto rozsahu oprávnený a zároveň povinný poskytnúť ochranu právam sťažovateľa (m. m. napr. III. ÚS 357/2024). Ústavný súd tak ústavnú sťažnosť v rozsahu smerujúcom proti uzneseniu krajského súdu v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre deficit právomoci na jej prerokovanie.

IV.2. K uzneseniu najvyššieho súdu:

18. V súvislosti s uznesením najvyššieho súdu ústavný súd východiskovo akcentuje, že podľa konštantnej judikatúry nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských

právach a základných slobodách. Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojvôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. napr. III. ÚS 122/2021, III. ÚS 100/2022).

19. Ak ide o námietku deficitu právneho posúdenia sťažovateľovho skutku ako trestného činu vydierania spáchaného závažnejším spôsobom konania (so zbraňou), tak najvyšší súd túto argumentačnú líniu uplatnenú aj v dovolaní vecne preskúmal. Zo s. 12 uznesenia najvyššieho súdu vyplýva poukaz na skutkovú vetu uvedenú na s. 1 rozsudku okresného súdu (ktorý je priložený aj k ústavnej sťažnosti, pozn.). Sťažovateľ poškodenej povedal: „*Urob, čo som ti povedal, lebo sa ti niečo stane!*“ Súčasne sťažovateľ poškodenej povedal aj to, že „... *ak nespraví, čo jej káže, dobodá ju nožom a hneď nato vytiahol z bundy predmet s ostrým špicom podobný skrutkovaču...*“. Na avizovanom podklade potom najvyšší súd uzavrel, že skutková veta, tak ako vyplýva z rozsudku okresného súdu, napĺňa všetky znaky skutkovej podstaty trestného činu, z ktorého bol sťažovateľ uznaný vinným. Avizované závery hodnotí ústavný súd v zhode s najvyšším súdom ako ústavno-právne korektné, pretože z citovaných pasáží skutkovej vety (i) konkrétne a (ii) nepochybne vyplýva, že sťažovateľ (i) hrozbou násillia nútil poškodenú, aby niečo konala, ako aj to, že (ii) čin spáchal závažnejším spôsobom konania, teda so zbraňou [§ 138 písm. a) Trestného zákona].

20. Sťažovateľ ďalej (body 7 a 8 ústavnej sťažnosti) formuluje námietku porušenia práva na spravodlivé súdne konanie, ktorého sa mal najvyšší súd dopustiť konštatovaním, že v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku „*nemožno účinne namietat ani hodnotenie vykonaných dôkazov, pretože určitý skutkový stav je vždy výsledkom tohto hodnotiaceho procesu, keďže aj to by odporovalo viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom, ktorá je výslovne zakotvená v § 371 ods. 1 písm. i) veta za bodkočiarkou Trestného poriadku, a ktorá vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania iniciovaného obvineným alebo generálnym prokurátorom (§ 369 ods. 2 Trestného poriadku) je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu*“. Sťažovateľ však bližšie nekonkretizuje dôvody, pre ktoré by malo byť toto tvrdenie ústavno-právne nekonformné. Bez úmyslu nahrádzať odôvodnenie uznesenia najvyššieho súdu, len na zvýraznenie jeho správnosti a ústavnej udržateľnosti, ústavný súd dodáva, že najvyšší súd konal v medziach svojej právomoci limitovanej obmedzením obsiahnutým v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku (časť za bodkočiarkou). Záver, že najvyšší súd nie je na dovolanie odsúdeného oprávnený preskúmavať skutkové zistenia súdov nižšieho stupňa, potvrdzuje aj judikatúra ústavného súdu (m. m. napr. III. ÚS 241/2023, II. ÚS 482/2024).

21. Neuniklo napokon pozornosti ústavného súdu, že sťažovateľ v rámci ústavnej sťažnosti v mnohom opakuje v podstate obsahovo identické námietky, aké uviedol v skoršom konaní. Ústavný súd však nie je ďalšou, alternatívnou a ani mimoriadnou inštanciou, ktorá opakovane preskúma rovnaké alebo obdobné argumenty, ktoré sťažovateľ predkladal v konaní pred všeobecnými súdmi. Len skutočnosť, že sa sťažovateľ so závermi všeobecných súdov poskytnutými v reakcii na jeho argumentáciu nestotožňuje a má na vec iný názor, nemôže sama

osebe viesť k záveru o arbitrárnosti týchto záverov a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právne názory všeobecného súdnictva svojím vlastným (m. m. napr. III. ÚS 118/2024).

22. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným rozhodnutím orgánu verejnej moci (v danom prípade uznesením najvyššieho súdu, pozn.) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu sťažovateľom označeného základného práva alebo slobody, a to buď pre deficit príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím a základnými právami alebo slobodami, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov (m. m. napr. I. ÚS 286/2023). Ústavný súd uvádza, že so zreteľom na závery uvedené v tomto uznesení chýba relevantná súvislosť medzi uznesením najvyššieho súdu a dôvodmi ústavnej sťažnosti. Preto ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti dospel k zisteniu, že ani uznesenie najvyššieho súdu nesignalizuje možnosť porušenia sťažovateľom označených práv, z čoho rezultuje, že ani dôvodnosť tejto časti ústavnej sťažnosti nie je potrebné preskúmať po jej prijatí na ďalšie konanie. Ústavnú sťažnosť sťažovateľa preto ústavný súd odmietol aj v rozsahu cielenom proti uzneseniu najvyššieho súdu podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

23. Ústavný súd uzatvára, že ústavnú sťažnosť sťažovateľa vo vzťahu k uzneseniu krajského súdu odmietol sčasti pre deficit právomoci podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde (bod 17 dôvodov tohto uznesenia) a sčasti ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde (body 9 až 16 dôvodov tohto uznesenia). V relácii k uzneseniu najvyššieho súdu musela byť ústavná sťažnosť odmietnutá z dôvodu uvedeného v § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnená.

24. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa aj návrhom sťažovateľa na zrušenie uznesenia najvyššieho súdu a vrátenie veci najvyššiemu súdu na ďalšie konanie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. marca 2025

Robert Šorl
predseda senátu